

WARSZTATY ADAPTACYJNO - INTEGRACYJNE „ POZNAJEMY SIĘ WZAJEMNIE”

(DLA PIERWSZYCH KLAS GIMNAZJALNYCH)

Wprowadzenie

Warsztaty integracyjne realizowane są w klasach pierwszych naszego gimnazjum, w obecności wychowawcy, psychologa szkolnego. Jest to jednodniowe spotkanie trwające 5 godzin lekcyjnych dla każdej klasy, prowadzone przez pedagoga szkolnego.

W zajęciach uczestniczą wszyscy uczniowie klas pierwszych – każdego roku ok. 80 -100 osób.

Mają one pomóc młodzieży zaadaptować się do warunków w nowej szkole i klasie, poznać się wzajemnie z nowymi kolegami, wychowawcą, zintegrować się. Podczas zajęć ważnym elementem jest poznanie nowego wychowawcy jako człowieka posiadającego słabości i zalety, na którego można liczyć. Także wychowawca ma okazję poznać uczniów w trochę innej sytuacji, niż typowa sytuacja lekcyjna. W tym dniu uczniowie mają możliwość zapoznać się z zasadami funkcjonowania i zachowania się w szkole (najważniejsze zapisy w statucie szkoły), obejrzeć wszystkie ważniejsze pomieszczenia szkolne – salę gimnastyczną, świetlicę szkolną, bibliotekę, pracownię informatyczną, klasy, gabinety dyrektorów, pedagoga, pielęgniarki szkolnej, sekretariatu – przy tej okazji poznają osoby, które pracują w szkole.

Zajęcia uczą wzajemnej tolerancji, szacunku, uwrażliwiają na drugiego człowieka.

Przed zajęciami spotykamy się z wychowawcą klasy, aby omówić przebieg spotkania i dać możliwość wprowadzenia własnych elementów.

Zajęcia odbywają się w szkolnej auli, w drugim tygodniu po rozpoczęciu roku szkolnego

Uczniowie w tym dniu nie mają innych lekcji oprócz warsztatów.

Krzesła ustawiamy w kręgu, przygotowujemy materiały na plakat klasowy, wizytówki, karty KILKA WAŻNIEJSZYCH INFORMACJI..., ankietę do wypełnienia przez uczniów, karteczki do losowania ze zdaniem – sentencjami na dobry początek dnia.

W proponowanych warsztatach wykorzystano pomysł i sugestie pracowników Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Cieszynie. Zastosowano elementy różnych szkoleń, wprowadzono też wiele własnych, sprawdzonych praktycznie pomysłów.

Integralnym elementem projektu jest jednodniowy, pieszy rajd górski na Błatnią w pobliskim Beskidzie Śląskim, gdzie każda klasa idzie inną trasą, a wszyscy razem spotykamy się na szczycie przy schronisku. Impreza kończy się wspólnymi zabawami, konkursami, śpiewem

i pieczeniem kiełbasek przy ognisku. Wyjazd odbywa się zaraz po zakończeniu wszystkich spotkań w klasach.

CEL GŁÓWNY:

- wprowadzenie uczniów klas pierwszych w życie nowej szkoły

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- wypracowanie wspólnych norm i zasad obowiązujących w klasie,
- poznanie się wzajemnie uczniów, wychowawcy, pedagoga, psychologa, przygotowanie do wzajemnej współpracy
- zapoznanie się ze statutem szkoły, prawami i obowiązkami ucznia,
- poznanie topografii budynku,

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

1. UMOWA/ KONTRAKT

Przedstawienie się i wyjaśnienie celu spotkania. Wspólne wypracowanie zasad współpracy na czas warsztatów – kontrakt klasowy.

2. Każdy uczestnik losuje karteczkę z sentencją – wróżbę na dobry dzień.
3. Każdy uczeń otrzymuje przygotowaną wizytówkę - identyfikator z imieniem i nazwiskiem.
4. **Prezentacja** - zachęcamy, aby każdy krótko się nam przedstawił. W informacji prosimy aby uczniowie przedstawili swoje zainteresowania, ulubiony przedmiot w szkole i jak spędzają czas po lekcjach. Rundka dookoła, prowadzący wychowawca, psycholog również biorą udział .
5. **Zabawa obniżająca napięcie**, np.
 - wstają osoby które:
 - mają czarne włosy, lubią wakacje, spóźniają się do szkoły, lubią czekoladę, mają na sobie coś niebieskiego , noszą okulary, jedli jajka na śniadanie, itp.(lub inna zabawa wg uznania)
6. **Prezentacja c.d.** Uczniowie dobierają się w pary, krótko wzajemnie przedstawiają partnerowi jaki jest ich ulubiony kolor, potrawa, i gdzie najchętniej pojechaliby, gdyby wygrali trochę pieniędzy np. . w TOTOlotka. Kolega przedstawia kolegę i odwrotnie. Należy wzajemnie dobrze się słuchać i zapamiętać jak najwięcej szczegółów wypowiedzi kolegów.
7. **Zabawa ruchowa** (jeżeli wystarczy czasu) Stoimy w kole, ochotnik wchodzi do środka, głośno wypowiada swoje imię, pozostali uczniowie głośno je wykrzykują. Następnie wykonuje jakieś proste ćwiczenie, np. śmieszny ruch, a wszyscy uczestnicy naśladują go.

2. PRZERWA – zgodnie z dzwonkiem uczniowie wychodzą na przerwę.

1. Uczniowie otrzymują karteczki. Wypisują (czytelnie lub drukowanymi literami) swoje charakterystyczne cechy, o których wcześniej mówili, składamy kartki do koszyka, każdy losuje jedną, i na podstawie informacji próbuje zgadnąć, kim jest osoba o tych cechach. Zgadujemy do trzech razy, jeżeli się nie uda, osoba sama się ujawnia.

2. Uczniowie otrzymują karty KILKA WAŻNIEJSZYCH INFORMACJI.....
Wypełniają czytelnie , rysują swój portret lub znak, logo.
3. **Zabawa ruchowa.** Jesteśmy pasażerami statku, prowadzący jest kapitanem, wydaje rozkazy:
 - wszyscy na prawą burtę – uczniowie przechodzą na prawą stronę sali,
 - cała na przód –przejdźcie do przodu,
 - wszyscy na lewą burtę, j.w.
 - SZTORM – chwytny się za ręce,
 - wszyscy na rufę, do tyłu,
 - Kapitańskie tango – tańczymy w parach – muzyka.
4. **Ogłoszenie.** Każdy uczeń na kartce redaguje ogłoszenie do gazety w którym reklamuje się jako dobry kolega, ogłasza ,co ma do zaoferowania, - ogłoszenie musi być krótkie – max. 25 słów. Czytamy ogłoszenia , zbieramy do wykorzystania przez wychowawcę.
5. **Zabawa - kłębek wełny.** Zaczyna prowadzący, trzymając kłębek wełny, przedstawia się zaczynając od pierwszej litery swojego imienia. Np.
„ Jestem Energiczna Ewa, nie lubię Egzaminów, ale za to Egzotyczne kraje,..
rzucamy kłębek do kolegi. Tworzymy pajęczynę, która łączy nas w jedna klasę.

3. PRZERWA – uczniowie wychodzą na przerwę.

1. **Współdziałamy w grupie.** Każdy dostaje kartkę papieru i coś do rysowania. Uczniowie słuchają opowiadania i będą mieli za zadanie narysować to co zapamiętali. Odczytujemy opowiadanie tylko raz.

Oto jest ogromna budowla. Cała wykonana z niebiesko- żółtych kwadratowych płytek. Ma 10 pięter. Na każdym piętrze jest po 7 okien. Na szczycie błyszczy czerwona kopuła zakończona szpicem. Budowlę otacza płot zrobiony z pojedynczych desek. Dookoła kręci się mnóstwo ludzi.

Zadaniem uczniów jest zapamiętanie i narysowanie jak największej ilości szczegółów. Każdy pracuje samodzielnie. Gdy wszyscy skończą, czytamy inne opowiadanie:

Była piękna pogoda. Poszedłem na spacer. Po kilku chwilach spaceru leśna drogą, doszedłem do pięknego domu otoczonego drzewami i malowanym parkanem. Dom był jednopiętrowy, cały opleciony dzikim winem. Dwa okna były zasłonięte kolorowymi zasłonkami. Wchodziło się do niego przez ganek, na stopniach którego wygrzewała się w promieniach słońca czarna kot. Dach domu pokryty był zielonymi dachówkami. W ogródku rosły tulipany, róże i niezapominajki. Była tam też sadzawka otoczona brunatnymi kamykami.

Zadaniem uczniów jest dobranie się w 4- 5 osobowe grupy i wspólne narysowanie tego, co zapamiętali, na jednym dużym arkuszu papieru.

Dyskusja, kiedy pracowało się łatwiej czy w grupie, czy samemu i dlaczego ?

Prowadzący i wychowawca obserwują pracę indywidualną uczniów i pracę w grupach.

2. Ćwiczenie - Tunel.

Dzielimy klasę na 2 grupy. Młodzież ustawia się w szpalerze, twarzą do siebie. Kładą sobie wzajemnie ręce na barki. Każdy przechodzi przez powstały w ten sposób tunel. Co druga para przykłęka nadal trzyma ręce na barkach. Uczniowie przechodzą kolejno przez naprzemienny tunel.

Opuszczamy ręce robimy krok do tyłu. Każdy uczeń powoli przechodzi przez środek, pozostali w milczeniu wpatrują się w niego, i odprowadzają go wzrokiem na koniec

szpaleru (trudne do wykonania dla nieśmiałych, dlatego nikogo nie zmuszamy do zabawy).

Kucamy. Każdy w milczeniu przechodzi przez środek i prezentuje się jako model na pokazie mody.

Prowadzący zawsze zaczyna od siebie!

Pytamy uczniów, jak czuli się podczas ćwiczenia i z którymi mieli największe trudności.

4. PRZERWA

1. Siedząc w kręgu pytamy uczniów czy znają przykłady zasad, którymi kierujemy się w naszym życiu – np. kodeks drogowy, 10 przykazań, konstytucja, regulaminy itp. Informujemy że w szkole takim zbiorem zasad jest **Statut Szkoły**. Zapoznujemy uczniów z poszczególnymi rozdziałami dokumentu – odczytujemy ich tytuły, krótko omawiamy zawartość, treść.
2. Zatrzymujemy się na rozdziale „**Prawa i obowiązki ucznia**” –każdy uczeń czyta jeden podpunkt, prowadzący komentuje krótko, omawia ważniejsze zagadnienia.
3. **Wycieczka po szkole**. – Uczniowie przechodzą z prowadzącym po całej szkole, odwiedzamy salę gimnastyczną, świetlicę szkolną - wychowawcy zapoznają z regulaminem, w bibliotece przedstawione zostają zasady korzystania, pozostałe pomieszczenia: gabinet pedagoga, psychologa, klasa specjalna, sekretariat – pokazujemy uczniom, przedstawiamy osoby tam pracujące.

5. PRZERWA

PODSUMOWANIE

1. **Ćwiczenie - Dłoń**. Uczniowie na kartce papieru odrysowują swoją dłoń, po środku wpisują swoje imię i nazwisko, proszą pięć wybranych osób, aby wpisały tam jedną pozytywną cechę. Chętni dzielą się otrzymanymi informacjami.
2. **Plakat klasowy**. Swoje wizytówki z imionami i nazwiskami uczniowie i wychowawca przyklejają na przygotowanym dużym, kolorowym arkuszu brystolu. Plakat może być dodatkowo ozdobiony przez uczniów, zostanie oprawiony w antyramę i powieszony w klasie.
3. **Rundka końcowa**. Pytamy uczniów co podobało im się najbardziej, co najmniej, z czym mieli trudności, co wynoszą z tego spotkania. Prowadzący krótko dzieli się swoimi spostrzeżeniami ze spotkania, zaprasza wszystkich na rajd integracyjny, omawia szczegóły wyjazdu. Dziękuje za udział w spotkaniu.
4. **Pierwsze klasowe zdjęcie**. Robimy klasowe zdjęcie wraz z wykonanym plakatem, na którym znajdują się podpisy uczniów.
5. **Klasowe pożegnanie**. Stajemy w kole, kładziemy ręce na ramionach sąsiadów i krzyczymy na pożegnanie wybrane przez klasę zawołanie. Np. cześć, hej, itp.

Ze wszystkich wypracowanych klasę materiałów – kontrakt, karty, ankiety, rysunki, ogłoszenia, zdjęcia - pedagog tworzy teczkę- portfolio klasy i przekazuje wychowawcy.

Po warsztatach klasy pierwsze z wychowawcami, pedagogiem wyjeżdżają na górski rajd integracyjny.

BIBLIOGRAFIA.

1. Arendarska A, i in.: Sobą być dobrze żyć. Gimnazjalny Elementarz Profilaktyczny. Fundacja ETOH. Warszawa 2001.
2. Bodanko A. Wspomaganie procesu wychowawczego programami profilaktyczno - edukacyjnymi. Kraków 1999.
3. Drugi Elementarz czyli program siedmiu kroków. Program profilaktyki dla młodzieży, nauczycieli i rodziców. PARPA. Warszawa 2000.
4. Chomczyńska - Miliszkiewicz M., Pankowska D. : Polubić szkołę. Ćwiczenia do pracy wychowawczej. Warszawa 1995.
5. Jachimska M. (opr.): Grupa bawi się i pracuje, cz. 1 i 2. Kielce 2000.
6. Jachimska M. (opr.): Scenariusze lekcji wychowawczych. Kielce 2000.
7. Jak żyć z ludźmi ? (Umiejętności interpersonalne). Program profilaktyczny dla młodzieży. MEN. 1998.
8. Kołodziejczyk A. Czerniewska E.: Spójrz inaczej. Program zajęć wychowawczo - profilaktycznych dla gimnazjum. Starachowice 2001.
9. Konieczna M. Pustelnik M. (opr.) Warsztaty integracyjne. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Cieszyn 2000.

**Opracowanie i prowadzenie:
Ewa Maliczak – pedagog szkolny
Gimnazjum im. Powstańców Śląskich
w Strumieniu**

Przykład informacji do wypełnienia przez ucznia.

KILKA WŹNIEJSZYCH INFORMACJI NA TEMAT ...MNIE SAMEGO

IMIĘ.....

NAZWISKO.....

WZROST.....

KOLOR OCZU.....

KOLOR WŁOSÓW.....

WAGA.....

DATA URODZENIA.....

NARYSUJ SIEBIE/
SWÓJ ZNAK, LOGO

RZECZY, KTÓRE LUBIĘ !..

ULUBIONE DANIA:

.....

ULUBIONE KOLORY:

.....

ULUBIONE ROZRYWKI:

.....

ULUBIONE PRZEDMIOTY SZKOLNE:

.....

RZECZY, KTÓRYCH NIE LUBIĘ:

.....

.....

.....

TO , CO NAJLEPIEJ UMIEM!...

.....

.....

.....

Przykład ankiety.

ANKIETA

Ile masz lat.....

Ile lat powinni mieć ludzie by:

- podjąć pracę.....
- sami dla siebie gotować.....
- wyznaczać godzinę o której chodzą spać.....
- wychodzić z przyjaciółmi.....
- prac swoje rzeczy.....
- palić papierosy.....
- mieć chłopaka lub dziewczynę.....
- umawiać się na randki.....
- całować się.....
- pozostawać poza domem po północy.....
- pozostawać poza domem jak długo im się podoba.....
- mieć swój telefon.....
- prowadzić samochód.....
- pić alkohol.....
- chodzić na dyskoteki.....
- żenić się, wychodzić za mąż.....
- mieć dzieci.....
- głosować.....
- kierować swoim życiem.....

Wymień jeszcze inne rzeczy, które powinno się robić dopiero w pewnym wieku:

.....

Czy uważasz się za dorosłego?.....

Czy chcesz być traktowany, jak dorosły?.....

Opisz sytuację, w której czułeś się jak dorosły?

.....

.....

.....

Przykładowe sentencje.

Zawsze uważaj na to co mówisz, słowem można zranić i wzmocnić.

Jak alpinista , powoli, lecz pewnie wspinasz się na szczyt.

Tak jak astronauta – badaj, poszerzaj swoje horyzonty.

Każdy rok spędzony w szkole, to kolejne piętra mądrości i wiedzy.

Zawsze można na ciebie liczyć

Twoja siła , determinacja i pracowitość pozwoli ci dotrzeć do wyznaczonego celu.

Więcej odwagi w dążeniu do celu.

Twoje determinacja i odwaga pozwoli ci odnieść sukces.

Masz wiele dobrych cech i ciesz się nimi.

Śmiej się często i dużo.

Z każdym nowym doświadczeniem, zdobywasz siłę, odwagę i pewność siebie.

Szkoła skończy się szybko, nie masz czasu na lenistwo.

Mniej się denerwuj, więcej się baw.

Więcej odwagi , głowa do góry.

Nie martw się tak bardzo tym, co myślą o tobie inni ludzie.

Uważniejsz słuchaj swojego serca.

Bardziej się ciesz, a mniej się martw.

Nie zaprzyjaźniaj się z ludźmi, tylko dlatego, że są popularni.

Jesteś godna/y zaufania, można powierzyć ci tajemnice.

Przed tobą dużo pracy, ale dasz sobie radę.

To bardzo dobrze, że masz marzenia. głupotą jest ich brak.

Zadanie, które przed tobą stoi nie będzie łatwe, ale masz dość siły, żeby je pokonać.

Potrafisz wiele znieść, jesteś silny/a, masz swoją wartość.

Przyjaźń to dar, którym obdarowujesz innych i siebie.

Baw się dobrze, to będzie czas za którym zatęsknisz w przyszłości.